

Darbo grupė 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos klausimams spręsti

1. 2011 m. balandžio 13 d. švietimo ir mokslo ministro įsakymu V-591 sudaryta Darbo grupė 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos klausimams spręsti.
2. Darbo grupės tikslas – 2010–2014 metais koordinuoti ir organizuoti ŠMM pasirengimą panaudoti 2014–2020 metų ES struktūrinę paramą, skiriamą švietimui, studijoms ir mokslui.
3. 2011 m. balandžio 14 d. įvyko pirmasis darbo grupės posėdis. Jo metu LR FM atstovė A. Stankaitienė pristatė 2014–2020 m. ES ir Lietuvos strateginių dokumentų žemėlapi bei švietimo ir mokslo svarbą juose, taip pat buvo aptarti artimiausi darbo grupės/ŠMM planai:
 - ES ir Lietuvos strateginiuose dokumentuose identifikuoti ŠMM kuruojamas sritis;
 - Suformuoti darbinės grupes nustatytų prioritetų detalizavimui;
 - Visapusiškai panaudoti planuojamo vertinimo projekto „Švietimo ir mokslo srities prioritetų 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos programavimo laikotarpiui strateginis vertinimas“ rezultatus naujam programavimo periodui pasirengti.

Švietimo ir mokslo sektoriaus SSGG (SWOT) analizė

Stiprybės

- Pagal švietimo prieinamumo rezultatus (asmenų su aukščiau ir baigusių/nebaigusių mokyklos dalis) Lietuva užima pakankamai aukštas vietas ES ir praktiškai įgyvendina numatytus tikslus
- Santykinai didelis inžinerines specialybes baigusių asmenų skaičius
- Vaikų mokymosi pasiekimai praktiškai neatsilieka nuo ES vidutinio lygio
- Visais švietimo ir mokslo lygiais vykdoma tinklo optimizacija

Silpnybės

- Nepakankamas švietimo kokybės lygis
- Tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimai neberodo pastebimos Lietuvos mokinių pažangos
- Menkai išplėtotas ikimokyklinis ugdymas
- Neišvystyta tęstinio mokymo sistema
- Tik 15,8 proc. mokyklų renovuotos bent už 1 mln. Lt per pastaruosius 15 metų
- Silpnas mokslo ir verslo bendradarbiavimas

Galimybės

- Aukštojo mokslo reforma – esminė permaina, numatyta LRV programoje
- ES mastu įsipareigota didinti išlaidas MTEP
- ES parama atveria galimybes pagerinti mokslo ir studijų infrastruktūrą
- LRV programa ir prioritetai, ES parama skatina vykdyti švietimo kokybės ir veiksmingumo projektus
- LRV vykdo valdymo reformą, siekdama modernaus ir efektyvaus valdymo

Grėsmės

- Pagal ES SII Lietuva yra tik 24 vietoje ES;
- Pagal EPO registruotų patentų skaičių milijonui gyventojų Lietuva yra tik 26 vietoje ES;
- Pagal aukštųjų technologijų dalį šalies eksporte Lietuva yra 23 vietoje ES;
- Lietuva skiria MTEP tik 0,84 proc. BVP (19 vieta ES 2009);
- Apie pusę emigruojančių Lietuvos gyventojų yra 20-35 metų amžiaus;
- Nukrito visuomenės pasitikėjimas švietimu (ir studijomis) nuo 68 proc. 2004 m. iki 45 proc. 2010 m.

ES2020 STRATEGIJA

PRIORITETAI

Pažangus augimas

Tvarus augimas

Integracinis augimas

TIKSLAI

PAVYZDINĖS INICIATYVOS

Inovacijų sąjunga

“Innovation Union”

**Tausiai išteklius
naudojanti Europa**

“Resource efficient Europe”

**Naujų įgūdžių ir
darbo**

**vietų kūrimo
darbotvarkė**

“An agenda for new skills and jobs”

Judus jaunimas

“Youth on the move”

**Globalizacijos erai
pritaikyta pramonės
politika**

*“An industrial policy for the
globalisation era”*

**Europos kovos su
skurdu planas**

“European platform against poverty”

**Europos skaitmeninė
darbotvarkė**

“A digital agenda for Europe”

Vieninga rinka

Europa 2020 finansavimas (EU budget, EIB)

ES Išoriniai veiksmai

2020 m. Europos strategijos pagrindiniai tikslai, aktualūs ŠMM

1. Pasiiekti tikslą investuoti 3 % BVP į MTTP, visų pirma sudarant geresnes sąlygas privačiam sektoriui investuoti į MTTP.
2. Mokyklos nebaigusių asmenų dalį sumažinti nuo 15 % iki 10 %.
3. Didinti 30–34 metų gyventojų, turinčių aukštąjį išsilavinimą, dalį nuo 31 % iki bent 40 %.

2020 m. Europos strategijos pavyzdinės iniciatyvos, aktualios ŠMM

„Inovacijų sąjunga“

- pertvarkyti nacionalines ir (regionines) MTTP ir inovacijų sistemas;
- stiprinti universitetų, mokslinių tyrimų centrų ir įmonių bendradarbiavimą;
- užtikrinti technologijų sklaidą visoje ES teritorijoje;
- užtikrinti pakankamą mokslo, matematikos ir inžinerijos absolventų skaičių;
- mokyklų mokymo programose dėmesį sutelkti į kūrybiškumą, naujoves ir verslumą;
- skatinti privačias investicijas į MTTP.

„Judus jaunimas“

- užtikrinti deramas investicijas į švietimo ir mokymo sistemas visais lygmenimis (nuo darželių iki aukštųjų mokyklų);
- gerinti švietimo rezultatus;
- sumažinti mokyklų nebaigusiu asmenų skaičių;
- didinti švietimo sistemų atvirumą ir tinkamumą kuriant nacionalines kvalifikacijų sistemas ir geriau pritaikant įgytas kvalifikacijas prie darbo rinkos poreikių;
- jaunimo integraciją į darbo rinką skatinti integruotais veiksmais, apimančiais pvz., profesinį orientavimą, konsultacijas ir praktiką.

2020 m. Europos strategijos pavyzdinės iniciatyvos, aktualios ŠMM

„Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė“

- kuriant nacionalines kvalifikacijų sistemas įgyvendinti Europos kvalifikacijų sistemą;
- užtikrinti, kad kompetencijos, įskaitant neformalias ir savišvietos būdu įgytas kvalifikacijas, būtų pripažįstamos visų bendrojo, profesinio, aukštojo ir suaugusiųjų mokymo sistemų;
- skatinti švietimo ir (arba) mokymo sektoriaus partnerystę su darbo sektoriumi, taip pat įtraukiant socialinius partnerius.

„Europos kovos su skurdu planas“

- parengti ir įgyvendinti specialias priemones, skirtas konkrečių rizikos grupių problemoms spręsti.

NRD prioritetinės kryptys 2020 m. Europos strategijos pavyzdinėms iniciatyvoms, aktualioms ŠMM, įgyvendinti

„Inovacijų sąjunga“

NRD prioritetinės kryptys pagal šią iniciatyvą:

- ugdyti kūrybingą ir inovatyvią visuomenę;
- plėtoti įvairias inovacijas;
- diegti sisteminių požiūrį į inovacijas;
- stiprinti viešojo sektoriaus MTEP potencialą ir jo integraciją į Europos ir tarptautinę mokslo erdvę.

„Judus jaunimas“

NRD prioritetinės kryptys pagal šią iniciatyvą:

- plėtoti ikimokyklinio ugdymo infrastruktūrą ir paslaugų įvairovę;
- mažinti priešmokyklinio, bendrojo ugdymo kokybės skirtumus tarp regionų, berniukų ir mergaičių, įvairių ugdymosi poreikių turinčių asmenų;
- didinti ugdymo/mokymo programų lankstumą ir sudaryti alternatyvias galimybes kitaip įgyti pagrindinį/vidurinį išsilavinimą;
- gerinti profesinio mokymo įstaigų praktinio profesinio mokymo infrastruktūrą;
- skatinti jaunuolius tęsti mokslą profesinio mokymo įstaigose;
- tęsti studijų proceso pertvarką;
- skatinti aukštojo mokslo tarptautiškumą;
- skatinti suaugusiųjų studijas ir tęstinį mokymąsi aukštosiose mokyklose.

NRD prioritetinės kryptys 2020 m. Europos strategijos pavyzdinėms iniciatyvoms, aktualioms ŠMM, įgyvendinti

„Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė“

NRD prioritetinės kryptys pagal šią iniciatyvą:

- aprūpinti darbo vietas reikiamos kvalifikacijos darbo jėga:
 - plėtojant mokymosi visą gyvenimą galimybes
 - didinant darbuotojų profesinį mobilumą
 - atnaujinant dirbančiųjų įgytus profesinius gebėjimus ir įgūdžius
 - tobulinant visų lygių švietimo ir kvalifikacijos tobulinimo sistemų veikimą.

„Europos kovos su skurdu planas“

NRD prioritetinės kryptys pagal šią iniciatyvą:

- tobulinti švietimo sistemą socialiai pažeidžiamų visuomenės grupių prevencijai;
- vykdyti specialias priemones, sudarančias galimybę gerinti neįgaliųjų padėtį švietimo srityje.

2020 m. Europos strategijos integruotos gairės

I dalis. Bendros valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos gairės

1 gairė. *Viešųjų finansų kokybės ir tvarumo užtikrinimas*

2 gairė. *Makroekonomikos disbalanso šalinimas*

3 gairė. *Euro zonos disbalanso mažinimas*

4 gairė. *Moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai bei inovacijoms skirtos paramos optimizavimas, žinių trikampio tobulinimas ir skaitmeninės ekonomikos potencialo panaudojimas*

5 gairė. *Išteklių veiksmingumo gerinimas ir išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimas*

6 gairė. *Verslo ir vartotojų aplinkos gerinimas ir pramonės bazės modernizavimas*

II dalis. Valstybių narių užimtumo politikos gairės

7 gairė. *Dalyvavimo darbo rinkoje didinimas ir struktūrinio nedarbo mažinimas*

8 gairė. *Kvalifikuotos darbo jėgos formavimas, atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius, darbo kokybės ir mokymosi visą gyvenimą skatinimas*

9 gairė. *Visų lygių švietimo ir mokymo sistemų veikimo tobulinimas ir aukštąjį išsilavinimą turinčių skaičiaus didinimas*

10 gairė. *Socialinės įtraukties skatinimas ir kova su skurdu.*

2020 m. Europos strategijos integruotos gairės, aktualios ŠMM

4 gairė

Prioritetai pagal šią gairę:

- užtikrinti veiksmingas viešąsias investicijas MTTP ir inovacijų sistemoms;
- stiprinti universitetų, mokslinių tyrimų institutų, viešųjų, privačių ir NVO dalyvių bendradarbiavimą;
- modernizuoti mokslo ir studijų institucijų mokslinių tyrimų bazę;
- skatinti mokslininkų judumą;
- skatinti privačias investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas.

7 gairė

Prioritetai pagal šią gairę:

- Taikyti veiksmingą mokymosi visą gyvenimą sistemą.

8 gairė

Prioritetai pagal šią gairę:

- suteikti žinių ir įgūdžių pagal esamus ir būsimus darbo rinkos poreikius;
- kokybišką pradinį išsilavinimą ir patrauklų profesinį mokymą derinti su veiksmingomis paskatomis mokyti visą gyvenimą;
- suteikti suaugusiajam galimybę tobulinti kvalifikaciją;
- plėtoti įgytų kompetencijų pripažinimo sistemas;
- skatinti dalyvavimą mokymosi visą gyvenimą programose.

2020 m. Europos strategijos integruotos gairės, aktualios ŠMM

9 gairė

Prioritetai pagal šią gairę:

- Užtikrinti jaunimo ir mokytojų judumą mokymosi tikslais;
- gerinti švietimo ir mokymo sistemų atvirumą;
- taikyti lanksčius mokymosi būdus;
- plėtoti švietimo ir (arba) mokymo sektoriaus partnerystę su darbo sektoriumi;
- didinti mokytojo profesijos patrauklumą;
- aukštasis mokslas turėtų tapti atviresnis netradiciniams besimokantiejiems;
- mažinti mokyklos nebaigusiujų skaičių.

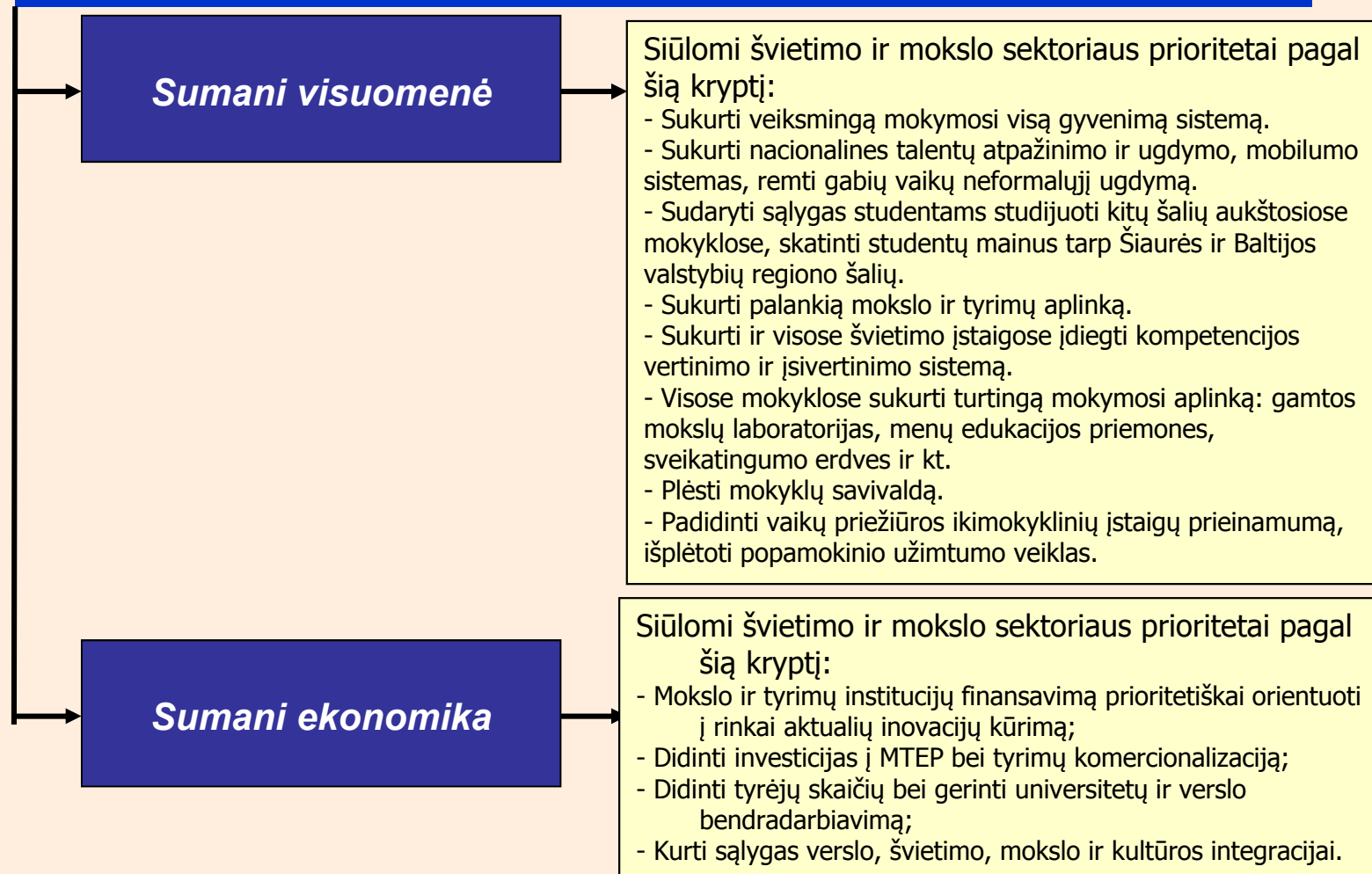
10 gairė

Prioritetai pagal šią gairę:

- Siekiant kovoti su socialine atskirtimi, suteikti mokymosi visą gyvenimą galimybes.

Pagrindinės „LIETUVA 2030“ pažangos kryptys, aktualios ŠMM

Naujo periodo struktūrinės paramos panaudojimo planavimas ŠMM:

- ŠMM kuriamųjų sričių strateginiuose dokumentuose identifikavimas
- Sektoriaus strateginių dokumentų atnaujinimas:
 - Valstybinės švietimo strategijos po 2012 metų atnaujinimas
 - Švietimo įžvalgos ilgalaikėje perspektyvoje
- Vertinimo projekto "ŠMM prioritetų 2014 – 2020 m ES paramos strateginis vertinimas" techninės užduoties formavimas, rezultatų patarimas specializuotose darbo grupėse
- Svarbiausių valstybinių projektų identifikavimas
- Šių projektų paruošiamieji darbai
- Projektų perkėlimas į veiksmų programas